

[Stetter.]

nale kapitalbevægelser, og at vi også bevæger os henimod et samfund, et Europa, med en fri etableringsret. Ministeren kan ikke sætte stakit omkring det danske samfund og dirigere kapital og dermed også arbejdskraft til bestemte områder. Den tid er forbi. Ministeren risikerer derimod med sine gammeldags teorier at bryde ødelæggende ind i et følsomt og fint virkende penge- og kreditsystem. En bankledelse må give lån på grundlag af en bedømmelse af projektets muligheder for at tjene penge, må give lån på grundlag af en bedømmelse af låntagernes kvalifikationer; på hvilket andet grundlag skal man ellers bevilge lån?

Endelig et par ord om talemåden: at føre kapital over til erhvervslivet, dvs. de private, produktive arbejdspladser. Disse arbejdspladser fremstiller bl. a. fremragende radio- og tv-apparater. Dansk elektronikindustri er anerkendt i de andre industrilande. Disse arbejdspladser fremstiller køleskabe og dybfrysere og andre hårde hvidevarer. De fremstiller motor- og speedbåde og mange andre forbrugsgoder. Vi har skibsværfterne, som har en særlig kreditordning og falder uden for det almindelige billede, men i øvrigt fremstiller dansk industri i højere grad forbrugsgoder af mange forskellige varianter end investeringsgoder. Produktionen må afsættes i en hård konkurrence på hjemmemarkedet og på eksportmarkedet. Regeringen vil begrænse finansieringen af forbruget over en bred kam, men dermed begrænser den også danske virksomheders muligheder for at bevare et hjemmemarked og dermed også grundlaget for de pågældende virksomheders eksport. Det er en ejendommelig erhvervspolitik. Man fratager de private arbejdspladser milliardbeløb gennem f. eks. ophævelse af afskrivning på bindende kontrakter, og man pålægger de samme arbejdspladser en række afgifter, og samtidig angriber regeringen muligheden for at disse arbejdspladser kan sælge deres produktion. Jeg lærte i min tid på handels-højskolen, at en vare er ikke produceret færdig, før den er solgt.

Jeg vil gerne sige et par ord om Danmarks Nationalbanks stilling. Nationalbankens forhold er jo fastlagt i Nationalbankloven, og centralbanken er tillagt vide pengepolitiske beføjelser. Disse beføjelser er

i praksis anvendt i et snævert samarbejde med skiftende regeringer og skiftende økonomiministre, kongelige bankkommissærer. Denne politik har været gældende igennem mere end 30 år. Jeg har rejst dette spørgsmål i udvalget, og vi fik ikke rigtig klaring på det. Spørgsmalet er: hvordan harmonerer Nationalbankloven med bestemmelser i dette lovforslag om kreditformidling? Nu ser jeg, at svaret er blevet omdelt. Jeg har ikke haft lejlighed til at gå i dybden med det, jeg er heller ikke jurist, men det forekommer mig, at svaret er noget svagt.

Når jeg som lægmand skal betragte dette, må jeg anføre følgende: Nationalbanken siger, at forslaget erklærede målsætning om den udvælgende kreditpolitik ikke kan administreres og ikke kan kontrolleres. Ministeren siger, at det er vanskeligt, at oppositionen giver op over for vanskelighederne, men at det kan gøres. På den ene side har vi en centralbank, som siger, at det ikke kan gøres. På den anden side har vi en politisk ledelse, som siger, det kan gøres. Her må være en konflikt, og derfor kan der ikke efter en lægmands vurdering være overensstemmelse mellem de to love. Jeg mener, det er nødvendigt at få afklaret dette spørgsmål imellem anden og tredje behandling, og jeg går ud fra, at ministeren er rede til et samråd.

Den konservative gruppe har fremført vort syn på kreditpolitikken. Når denne politik ikke kan tilpasses den målsætning, som forfølges i den økonomiske politik, og som vi jo stort set er enige om, så skyldes det ikke banker og sparekasser, det skyldes regeringens udgiftspolitik. Vi har tilbudt forhandling om det. Jeg forstår, at vi nu endelig har fået en indbydelse til at komme til disse forhandlinger, og det vil vi naturligvis tage imod.

Men vore vanskeligheder skyldes også den automatiske årlige udstedelse af milliarder og atter milliarder af obligationer. Medens pengeinstitutternes udlån bygger på tilsvarende indlån, så er der ingen penge og indlån bag den omfattende realkredit. Vi er blevet afvist.

Vi har fremført, at vi er parat til at styrke Nationalbankens stilling over for de kreditformidlende virksomheder, som ikke indordner sig under aftalerne mellem Nationalbanken og pengeinstitutterne. Vi er blevet